

ANKARA ÜNİVERSİTESİ

ANKARA TTO
2023

Fikri ve

Sinai

Mülkiyet

Hakları

KİTAPÇIĞI

HAZIRLAYAN & EDITÖR

Ankara TTO Ekibi

Ankara Üniversitesi Teknokent
Bahçelievler Mah.
319 Cad. No: 35, A Blok
Gölbaşı / Ankara

2023

TÜM HAKLARI ANKARA TTO'YA AİTTİR.

İÇİNDEKİLER

Ankara Üniversitesi Teknoloji Transfer Ofisi	4
Portföyümüz	6
Fikri ve Sınai Mülkiyet Hakları	7
Marka	8
Tasarım	9
Buluş Nedir?	10
Patent Nedir?	10
Buluş Niteliğinde Sayılamayacak Konular Nelerdir?	11
Patent Verilemeyecek Konular Nelerdir?	12
Patentlenebilirlik Kriterleri Nelerdir?	13
Patentleme Süreci	14
Ticarileştirme Süreci	15
Başvuru Süreci	16
Faydalı Model Nedir?	21
Patent Başvuru Süreci	22
Faydalı Model Süreci	23
Kaynakça	24

ANKARA ÜNİVERSİTESİ

T

T

O

ANKARATTO OLARAK
FİKİRLERİNİZE VE
PROJELERİNİZE DEĞER
KATIYOR,
PATENT SÜREÇLERİNİZDE
SİZLERE IŞIK TUTUYORUZ.
YENİLİKÇİ, İNOVATİF VE
DİNAMİK BİR KURUM OLARAK
ÜNİVERSİTE VE SANAYİ İŞ
BİRLİĞİ ÇALIŞMALARININ
YÜRÜTÜLMESİNİ SAĞLIYORUZ.

YENİLİKÇİ, İNOVATİF, DİNAMİK

ANKARA ÜNİVERSİTESİ BULUŞLARI BEKLİYOR!

Ankara Üniversitesi Teknoloji Transfer Ofisi olarak akademisyen, öğrenci ve girişimcilerimizin buluşlarını bekliyoruz.

Bu kapsamda gerek ulusal gerek uluslararası başvuru süreçlerinin yürütülmesi konusunda Teknoloji Transfer Ofisi olarak akademisyen, öğrenci ve girişimcilerimize destek oluyoruz.

PORTFÖYÜMÜZ (2020-2022)İ

BULUŞ
BİLDİRİM
SAYISI

118

ULUSAL
PATENT
BAŞVURU
SAYISI

54

FAYDALI
MODEL
TESCİL SAYISI

2

PATENT TESCİL
SAYISI

6

ULUSLARARASI
(PCT)
BAŞVURU
SAYISI

19

ULUSLARARASI
(AVRUPA)
BAŞVURU
SAYISI

6

FIKRI ve SINAI MÜLKİYET HAKLARI

Fikri Haklar

Kişilerin her türlü yaratıcı faaliyeti ile meydana getirdiği ürünler üzerinde sahip oldukları haklardır. 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu (FSEK) bu hakları düzenlemektedir. İlim ve edebiyat eserleri, musiki eserler, güzel sanat eserleri ve sinema eserleri, bağlantılı haklar ve veri tabanları fikri haklar kapsamında korunmaktadır.

Sınai Mülkiyet Hakları

6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanunda belirtildiği gibi marka, patent ve faydalı model, tasarım ve coğrafi işaret haklarıdır.

MARKA

Bir teŖebbüsün mal ve hizmetlerini diğer teŖebbüsün mal ve hizmetlerinden ayırt etmeye yarayan, marka sahibine sağlanan korumanın konusunun açık ve kesin olarak anlaŖılmasını sağlayabilecek Ŗekilde sicilde gösterilebilir olması Ŗartıyla kiŖi adları dâhil sözcükler, Ŗekiller, renkler, harfler, sayılar, sesler ve malların veya ambalajlarının biçimi olmak üzere her tür iŖarettir.

Tescilli bir marka başvuru tarihinden itibaren 10 yıl süreyle korunur. 10'ar yıllık sürelerle yenilenmek suretiyle tescilli bir markanın süresiz olarak korunması mümkündür.

TASARIM

Tasarım, ürünün tümü veya bir parçasının ya da üzerindeki süslemenin çizgi, şekil, biçim, renk, malzeme veya yüzey dokusu gibi özelliklerinden kaynaklanan görünümüdür.

Ürün, bilgisayar programları hariç olmak üzere, endüstriyel yolla veya elle üretilen herhangi bir nesnenin yanı sıra birleşik bir ürün veya bu ürünü oluşturan parçaları, ambalaj gibi nesnelere, birden çok nesnenin bir arada algılanan sunumlarını, grafik sembolleri ve tipografik karakterleri ifade eder.

Tasarımlar tescilli ve tescilsiz tasarım olmak üzere iki şekilde korunabilir.

Tescilsiz tasarımlar Türkiye'de kamuya sunulduğu tarihten itibaren 3 yıl boyunca korunur.

Tescilli tasarımlar ise başvuru tarihten itibaren 5 yıl süreyle korunur. 5'er yıllık sürelerle yenilenmek suretiyle tescilli bir tasarımın 25 yıl boyunca korunması mümkündür.

BULUŞ NEDİR?

Bir probleme teknik bir çözüml getiren yeniliktir.
Bu yeniliğin konusu ürün ve/veya usul olabilir.

PATENT NEDİR?

Belirli bir süreyle, buluşun başvurusunun yapıldığı ülke ile sınırlı olmak üzere patent sahibine;
üçüncü kişiler tarafından buluşun izinsiz üretilmesini, satılmasını, kullanılması veya ithal edilmesini engelleme yetkisini veren tekel hakkına, patent hakkı; bu hakkı gösteren belgeye ise patent belgesi denir.

BULUŞ NİTELİĞİNDE SAYILAMAYACAK KONULAR NELERDİR?

'6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu'nun 82. maddesi'nin 2. fıkrası uyarınca aşağıda yazılı olan konular buluş niteliğinde sayılmaz.

- Keşifler , bilimsel teoriler ve matematiksel yöntemler,
- Zihni faaliyetler , iş faaliyetleri veya oyunlara ilişkin plan, kural ve yöntemler,
- Bilgisayar programları,
- Estetik niteliği bulunan mahsuller, edebiyat ve sanat eserleri ile bilim eserleri,
- Bilginin sunumu

PATENT VERİLEMEYECEK KONULAR NELERDİR?

Sınai Mülkiyet Kanunu'nun 82. maddesi'nin 3. fıkrası uyarınca aşağıda yazılı olan konular buluş niteliğinde sayılsa dahi patent verilemeyecek konulardır.

- Kamu düzenine veya genel ahlaka aykırı olan buluşlar,
- Mikrobiyolojik işlemler veya bu işlemler sonucu elde edilen ürünler hariç olmak üzere, bitki çeşitleri veya hayvan ırkları ile bitki veya hayvan üretimine yönelik esas olarak biyolojik işlemler,
- İnsan veya hayvan vücuduna uygulanacak teşhis yöntemleri ile cerrahi yöntemler dahil tüm tedavi yöntemleri,
- İnsan klonlama işlemleri ,insan eşey hattının genetik kimliğini değiştirme işlemleri ,insan embriyosunun sınai ya da ticari amaçlarla kullanılması, insan ya da hayvanlara önemli bir tıbbi fayda sağlamaksızın hayvanlara acı çektirebilecek genetik kimlik değiştirme işlemleri ve bu işlemler sonucu elde edilen hayvanlar.

PATENTLENEBİLİRLİK KRİTERLERİ NELERDİR?

YENİLİK

Başvurusu yapılacak buluşun tekniğin bilinen durumuna dahil olmaması durumudur. Tekniğin bilinen durumu ise patent başvurusunun yapıldığı tarihten önce buluş konusunun dünyanın herhangi bir yerinde erişilebilir (yazılı veya sözlü tanıtım, kullanım vb. yolla açıklanan) her türlü bilgi anlamına gelmektedir.

BULUŞ BASAMAĞI

Buluşun ilgili olduğu teknik sahadaki uzman tarafından, tekniğin bilinen durumundan aşık bir biçimde çıkarılamaması anlamına gelmektedir.

SANAYİYE UYGULANABİLİRLİK

Buluşun, sanayinin herhangi bir dalında üretilebilir veya kullanılabilir olması anlamına gelmektedir.

PATENTLEME SÜRECİ

BULUŞ BİLDİRİM FORMU

REKTÖRLÜK GENEL EVRAK BİRİMİNE
DİLEKÇEYLE BAŞVURU AŞAMASI

DÜNYA ÇAPINDA YENİLİK ÖN ARAŞTIRMA
AŞAMASI

FİKRİ VE SİNİ MÜLKİYET HAKLARI DEĞERLENDİRME
KURULU TARAFINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

**REKTÖRLÜK YÖNETİM
KURULU
TARAFINDAN**

**HAK SAHİPLİĞİ
KARARI**

**SERBEST
BULUŞ KARARI**

TİCARİLEŞME SÜRECİ

OLUMLU

UYGUN YÖNTEMİN BELİRLENMESİ
PAZAR ARAŞTIRMASI
ÜRETİM SERBESTİSİ RAPORU

FİRMA VE YATIRIMCI
GÖRÜŞMELERİ
UYGUN FON BELİRLEME
PROTOTİPLEME

OLUMSUZ

BULUŞU PORTFÖYDEN
ÇIKARMA
TİCARİLEŞTİRME DESTEĞİNİ
SONLANDIRMA

TİCARİLEŞTİRMENİN
KURULLARDA
GÖRÜŞÜLMESİ

REKTÖRLÜK YÖNETİM
KURULU

PATENT PORTFÖYÜ

BAŞVURU SÜRECİ

AKADEMİSYEN

1.BULUŞ BİLDİRİMİ

Buluş Bildirimi:

(SMK madde 121/2, Yönetmelik madde 29/1, Yönerge madde 5)

“Buluşu yapan, buluşunu yazılı olarak gecikmeksizin yükseköğretim kurumuna bildirmekle yükümlüdür.”

Bildirim, Yönerge madde 5 uyarınca “BBF”(Buluş Bildirim Formu) ile yapılmaktadır.

Bu forma web sayfamızda www.ankaratto.com yer alan “MEVZUATLAR” sekmesinden ulaşabilirsiniz.

BULUŞUN FARKLI YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI KAPSAMINDA ORTAYA ÇIKMASI DURUMUNDA NASIL BİR YOL İZLENMELİDİR?

Buluşun farklı yükseköğretim kurumlarından öğretim elemanları ve öğrenciler tarafından gerçekleştirilmesi veya farklı yükseköğretim kurumu imkânları kullanılarak ortaya çıkması durumunda, buluşu ortaya çıkaranların ayrı ayrı kendi kurumlarına veya kendi kurumları ile birlikte imkânları kullanılan yükseköğretim kurumuna bildirim yapmaları gerekmektedir.

BULUŞUN SANAYİ İLE İŞBİRLİĞİ KAPSAMINDA ORTAYA ÇIKMASI DURUMUNDA NASIL BİR YOL İZLENMELİDİR?

(SMK madde 121/9, Yönetmelik madde 29/4, 29/5, Yönerge madde 5/2)

Sanayi ile işbirlikleri kapsamında ortaya çıkması durumunda SMK 121/9 uyarınca öğretim elemanları ve öğrencilerin sanayi ile ortak yaptıkları projelerden ortaya çıkan buluşlar için diğer kanunlardaki hükümler saklı kalmak kaydıyla sözleşme hükümleri esas alınır.

ÖĞRETİM ELEMANLARININ BAĞLI OLDUKLARI KURUMDAN AYRILMALARI VEYA KURUM DEĞİŞİKLİĞİ YAPMALARI DURUMUNDA BİLDİRİM YÜKÜMLÜLÜĞÜ

Buluşun ortaya çıkışı anında, hali hazırda görev yapmakta olduğu yükseköğretim kurumunda görevli ise, daha sonra geçiş yaptığı yükseköğretim kurumu hak sahipliği talebinde bulunamayacaktır.

Buluşu yapan, buluşu kendi yükseköğretim kurumu (A. Üniversitesi) dışında farklı yükseköğretim kurumlarının (B Üniversitesi) imkânlarını da kullanarak gerçekleştirmiş ise, daha sonra B üniversitesine geçiş yapması halinde, hem A hem de B üniversitesi hak sahipliği talep edebilecektir. (Yönetmelik madde 29/5)

YÜKSEKÖĞRETİM KURUMU HAK SAHİPLİĞİ KARARI VE BAŞVURU YAPILMASI ÖNCESİNDE BULUŞUN BULUŞ SAHİPLERİ TARAFINDAN GİZLİ TUTULMASI YÜKÜMLÜLÜĞÜ:

(SMK madde 114/6, madde 121/1, Yönetmelik madde 28/2)
Yükseköğretim kurumlarındaki öğretim elemanları ile stajyerlerin ve öğrencilerin buluşlarını yükseköğretim kurumunun serbest buluş kararı veya hak sahipliği kararı sonrası patent başvurusu yapılana kadar gizli tutma yükümlülükleri bulunmaktadır. Bu kapsamda buluşun akademik yayın, konferans sunumu vb. akademik çalışmalarda kullanılması için ilgili kararların beklenmesi gerekmektedir.

EKSİK BULUŞ BİLDİRİMİ YAPILMASI DURUMUNDA YÜKSEKÖĞRETİM KURUMUNUN HAK SAHİPLİĞİNE İLİŞKİN KARARI BİLDİRİM SÜRESİ:

(Yönetmelik madde 29/7, madde 29/8, madde 31/2, 32/1; Yönerge madde 7/2, 9/1)
Yönergemiz uyarınca buluş bildirim formunda bir düzeltme ya da bilgi eksikliği olursa, TTO, buluş bildiriminde bulunan kimseye bu eksiklikleri bildirir. TTO'nun bu bildirimine rağmen, buluşçu eksikliklerin giderilmesine yanıt vermezse kendisine yazılı bir hatırlatma yapılır. Buluş bildirim formunun üniversiteye bildiriminden itibaren 1 ay içinde eksiklikler tamamlanmazsa, buluş bildirimi yapılmamış sayılır.

BULUŞ SAHİPLERİ TARAFINDAN YÜKSEKÖĞRETİM KURUMUNA BULUŞ BİLDİRİMİ YAPILMADAN GERÇEKLEŞTİRİLEN PATENT BAŐVURULARININ 1 AY İÇERİSİNDE YÜKSEKÖĞRETİM KURUMUNA BİLDİRİLMEMESİ DURUMU:

SMK madde 110, madde 111; Yönetmelik madde 29/9, 30/1, m.31/2,32/3,32/4;)

Buluş sahipleri tarafından yükseköğretim kurumuna buluş bildirimini yapılmaksızın patent başvurusu yapılarak, patent başvuru tarihinden itibaren 1 ay içerisinde başvuru yapıldığının yükseköğretim kurumuna bildirilmediği durumlarda, bu kapsamdaki başvuruyu tespit etmesi ve uyuőmazlığın çözülememesi halinde, yükseköğretim kurumu patent başvurusu veya patent sahibine karşı SMK'nın 110 ve 111. maddeleri kapsamında hak sahipliği ve gasp davası açarak, Yönetmeliğin 29/9 maddesi gereğince de aleyhine doğan zararların tazminini talep edebilir.

2.HAK SAHİPLİĞİ

Yükseköğretim kurumları, bildirim yapılan buluşlar için, patent verilebilirlik kriterlerine sahip olmadığı gerekçesi ile hak sahipliği talep etmeyebilir.

Hak sahipliğinin talep edilmemesi durumunda buluş serbest buluş niteliği kazanır.

3. TİCARİLEŞTİRME

Yükseköğretim kurumlarında ortaya çıkan buluşların ticarileştirilmesi sonucunda gelir elde edilmesi durumunda, Kanun ve Yönetmelik uyarınca gelirin en az üçte birinin buluş sahibine/sahiplerine verilmesi gerekmektedir. Bu orandan az olmamak kaydıyla yükseköğretim kurumlarının iç yönergeleri ile farklı bir oran belirlenmesi de mümkündür.

Yükseköğretim Kurumlarında Yabancı Uyruklu Öğretim Elemanı Çalıştırılması Esaslarına İlişkin Bakanlar Kurulu Kararı'nın 2. 4. ve 6. maddeleri uyarınca gelme ve gitme masrafları dışında herhangi bir ad altında ödeme yapılamayacağı, sözleşmelere bu yolda hüküm konulamayacağı ve döner sermayeden ödeme yapılamayacağı hüküm altına alındığından yabancı uyruklu personele buluştan elde edilen gelirden payın SMK'nın yükseköğretim kurumunda gerçekleştirilen buluşlara ilişkin hükümleri kapsamında verilemeyeceği değerlendirilmektedir.

FAYDALI MODEL NEDİR?

Dünya çapında yeni olan ve sanayiye uygulanabilen buluşların sahiplerine belirli bir süre (10 yıl), süreyle koruma sağlayan bir sınai mülkiyet hakkıdır.

PATENT VE FAYDALI MODEL KARŞILAŞTIRMALI DEĞERLENDİRME

FAYDALI MODEL

PATENT

ARANAN KRİTERLER

Dünyada Yenilik
Sanayiye Uygulanabilirlik

Dünyada Yenilik
Sanayiye Uygulanabilirlik
Buluş Basamağı

Araştırma Raporu
Düzenleniyor Mu?

EVET

EVET

İnceleme Raporu
Düzenleniyor Mu?

HAYIR

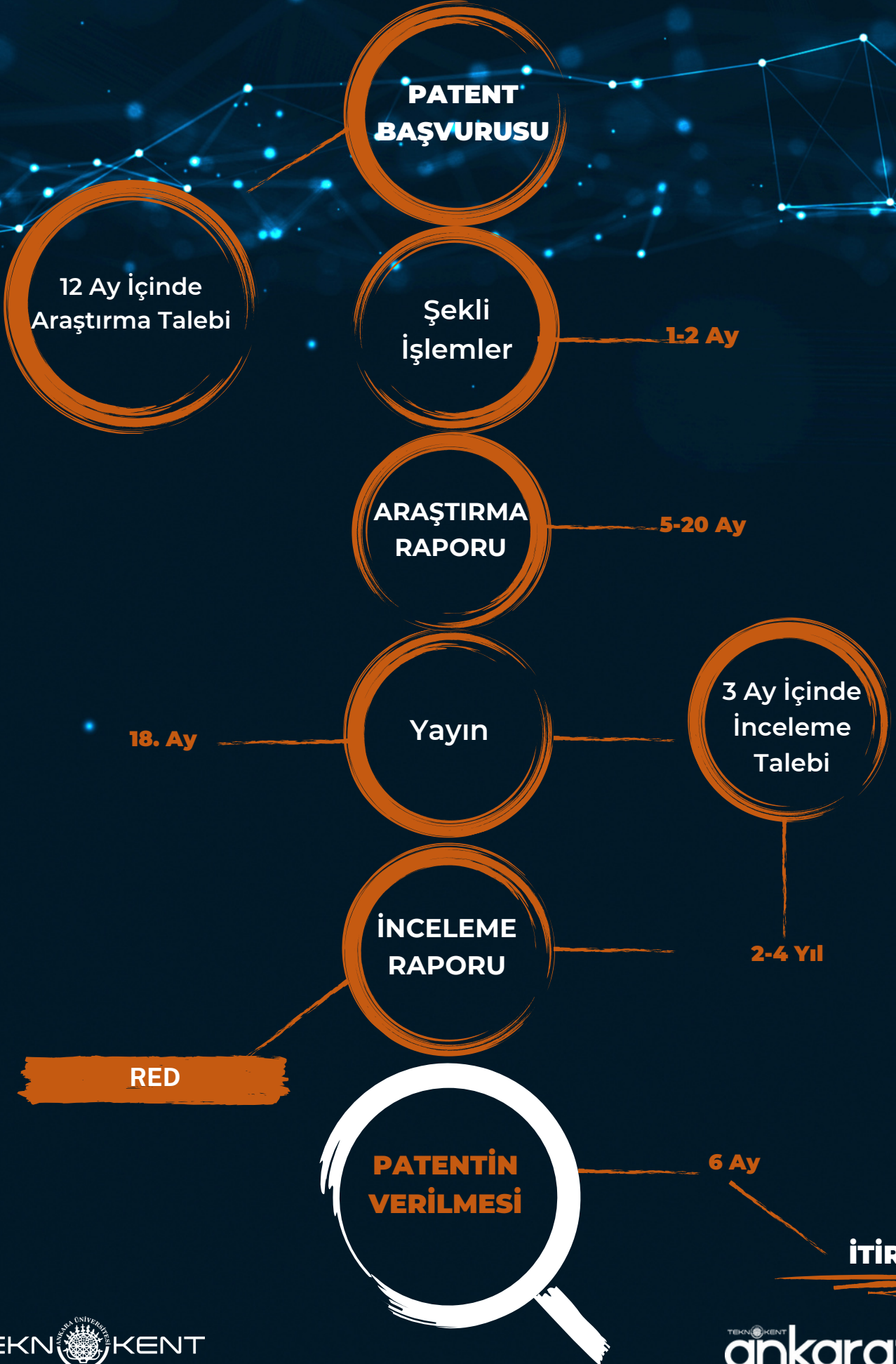
EVET

Koruma Süreci

10

20

PATENT BAŞVURU SÜRECİ

FAYDALI MODEL BAŞVURU SÜRECİ

FAYDALI MODEL BAŞVURUSU

Şekli İşlemler

1-2 Ay

5-20 Ay

ARAŞTIRMA RAPORU

2 Ay içinde Araştırma Talebi

RED

3 Ay

FAYDALI MODELİN VERİLMESİ

İTİRAZ

KAYNAKÇA

Ankara Üniversitesi Fikri ve Sınai Haklar Yönergesi (2020).

Türk Patent ve Marka Kurumu (2020). Patent/Faydalı Model, Marka, Tasarım Bilgilendirme Kılavuzu, Ankara.

Türk Patent ve Marka Kurumu (2020). Yükseköğretim Kurumlarında Gerçekleştirilen Buluşlar, Ankara.

30195 Sayılı Çalışan Buluşlarına, Yükseköğretim Kurumlarında Gerçekleştirilen Buluşlara ve Kamu Destekli Projelerde Ortaya Çıkan Buluşlara Dair Yönetmelik

6769 Sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu

ANKARA ÜNİVERSİTESİ

ANKARA TTO
2023

 ankara-tto

 ankaratto

 ankara_tto

 www.ankaratto.com